

**CBD İÇ SU BİYOLOJİK
ÇEŞİTLİLİĞİ**

VE

**ULUSAL BİYOLOJİK
ÇEŞİTLİLİK STRATEJİSİ**

**UNEP/GEF BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK
SÖZLEŞMESİNİ
UYGULAMA PROJESİ**

İÇİNDEKİLER

Türkiye'nin İç Su Biyolojik Çeşitliliği	3
İç Su Biyolojik Çeşitliliğini(BÇ) Tehdit Eden Faktörler.....	9
İç Su Biyolojik Çeşitliliğini(BÇ) Korumaya Yönelik Boşluklar ve İhtiyaçlar.....	12
UBSEP- İç Su Biyolojik Çeşitliliği(BÇ) İçin Öncelikli Hedefler...	14
UBSEP-İç Su Biyolojik Çeşitliliği(BÇ) Koruma:Boşluklarla İlgili Sentez.....	16
UBSEP 2007 Hedefleri İle BÇ Sözleşmesi İç Su Biyolojik Çeşitliliği İş Programının Karşılaştırılması.....	17

Türkiye'nin İç Su Biyolojik Çeşitliliği

Türkiye, yaklaşık olarak 10.000 km²'lik bir alan kaplayan akarsuları ve gölleriyle biyolojik çeşitliliği yaşatmak için çok önemli olan iç su kaynaklarına sahiptir. Göller, bataklıklar, deltalar, sazlıklar ve çamur düzlükleri, başta kuşlar olmak üzere, yaban yaşamı için oldukça önemlidir.

Türkiye'de 26 nehir havzasını içeren 7 drenaj havzası vardır. Türkiye'nin iç su potansiyeli: 33 adet nehir (177 714 km), 200 adet doğal göl (906 118 hektar), 159 adet baraj gölü (342 377 hektar) ve 750 adet (15 500 hektar) göletten oluşmaktadır. Sulak alanlarımızdan 135'i uluslararası öneme sahiptir. Bunlardan 12 tanesi Ramsar alanı olarak ilan edilmiştir. Özellikle göller iç su ekosistemlerinde ayrı bir öneme sahiptir. Çünkü birçok gölümüzün etrafı dağlarla çevrili olup buldukları çevrenin etkisi altında kaldıklarından suları az çok birbirinden farklı özellikler gösterirler. Kapalı havza göllerinin suları tatlı, tuzlu ya da sodalıdır. Çoğu birbirinden izole olan bu göllerin sucul fauna elemanları da gen akışının engellenmesi sonucu farklılaşmıştır. Birçok gölde kendine özgü nadir balık türleri yaşamaktadır. Akarsular da doğal habitatları birbirinden ayıran hassas ekosistemlerdir. Akarsuların oluşturdukları vadiler, mağaralar, adacıklar ve taşkın ovaları çoğu zaman sucul canlıların yayılması için bir yol bazen de sığınmak için bir araçtır. Anadolu'daki bazı nehirler fiziksel izolasyonun etkisi ile sucul faunanın zenginleşmesine sebep olmuştur.

Türkiye iç sularında tür ve alttür seviyesinde 236 balık taksonunun yaşadığı tespit edilmiştir. Bu taksonlardan 70'i ülkemize özgü olup endemiktir.

İç sularımızda yaygın bulunan bazı balık türleri

Mersin morinası (<i>Huso huso</i>)	Çöpçü balığı (<i>Orthrias angorae</i>)
Kolon balığı (<i>Acipenser sturio</i>)	Gümüş balığı (<i>Atherina boyeri</i>)
Yılan balığı (<i>Anguilla anguilla</i>)	Tatlısu kaya balığı (<i>Proterorhinus marmoratus</i>)
Tirsi balığı (<i>Alosa fallax nilotica</i>)	Tatlısu levreği (<i>Perca fluviatilis</i>)
Sivrisinek balığı (<i>Gambusia holbrooki</i>)	Sudak (<i>Stizostedion lucioperca</i>)
Bıyıklı balık (<i>Barbus plebejus</i>)	Pisi balığı (<i>Platichthys flesus</i>)
Sazan (<i>Cyprinus carpio</i>)	Dağ alabalığı (<i>Salmo trutta macrostigma</i>)
Tatlısu kefali (<i>Leuciscus cephalus</i>)	Turna (<i>Esox lucius</i>)
Kadife balığı (<i>Tinca tinca</i>)	Yayın (<i>Silurus glanis</i>)

Tatlı sularımızda yaşayan dar yayılışlı bazı endemik balık türleri

Dişli sazancık (<i>Aphanius asquamatus</i>)	Siraz (<i>Capoeta capoeta bergamae</i>)
Gökçe balığı (<i>Alburnus akili</i>)	İnci kefali (<i>Chalcaburnus tarichi</i>)
Bıyıklı balık (<i>Barbus plebejus kosswigi</i>)	Dere kayası (<i>Gobio gobio insuayanus</i>)
Kara balık <i>Capoeta antalyensis</i>	<i>Leuciscus kurui</i>
Abant alabalığı (<i>Salmo trutta abanticus</i>)	<i>Cobitis turcica</i>

Ancak yanlış uygulamalar ve aşırı kirlilik nedeniyle *Phoxinellus egridiri*, *P. handlirschi*, Ot balığı (*Phoxinellus zeregi fahrae*), Gökçe balığı (*Alburnus akili*) gibi balıkların nesli tükenmiştir.

Göller su kuşları açısından da büyük önem taşımaktadır. Türkiye’de devamlı ya da geçici olarak yaşamını sürdüren 460 kuş türünden önemli bir kısmı sulak alanlarda barınır. Örneğin Manyas Gölü, Karabatak (*Phalacrocorax carbo*), Küçük karabatak (*Phalacrocorax pygmeus*), Tepeli pelikan (*Pelecanus crispus*), Gece balıkçılı (*Nycticorax nycticorax*), Alaca balıkçıl (*Ardeola ralloides*), Küçük ak balıkçıl (*Egretta garzetta*), Kaşıkçı (*Platalea leucorodia*) türleri için üreme alanı; Dikkuyruk (*Oxyura leucocephala*), Tepeli pelikan (*Pelecanus crispus*) ve Küçük karabatak (*Phalacrocorax pygmeus*) türleri için de kışlama yeridir. Bafa Gölü, Küçük batağan (*Tacyhbaptus ruficollis*), Bahri (*Podiceps cristatus*), Kara boyunlu batağan (*Podiceps nigricollis*), Karabatak (*Phalacrocorax carbo*), Küçükkarabatak (*Phalacrocorax pygmeus*), Tepeli pelikan (*Pelecanus crispus*), Boz ördek (*Anas streperg*), Elmabaş pakta (*Aythya ferina*), Sakarmeke (*Fulica atra*) için kışlama alanı; Ak kuyruklu kartal (*Haliaeetus albicilla*), Bataklik kırlangıcı (*Glareola pratincola*) ve Mahmuzlu kız kuşu (*Vanellus spinosus*) için üreme alanıdır. Ülkemiz sulak alanlarının pek çoğunda bulunan susamurları (*Lutra lutra*) nesli tehlikede olan ve tüm Avrupa’da koruma altına alınmış gösterge türdür. Amik Gölü’nün tarım amacıyla kurutulması sonucu Türkiye için endemik bir tür olan Yılanboyun’un (*Anhinga melanogaster rufa*) ülkemizdeki soyu tükenmiştir. Kuşkusuz iç su fauna zenginliği bu kadarla kısıtlı değildir. İç sularımızda toplam 10 tür Amfibia (*Amphibia*), 5 tür sürüngen (*Reptilia*), 8 tür memeli (*Mammalia*) çok sayıda sucul omurgasız böcek de yaşamaktadır. Ancak iç su böcek faunası ile ilgili çalışmalar henüz tamamlanmamıştır.

Türkiye’deki sulak alanların florası su içi ve kıyı-bataklik olarak iki grup altında toplanmıştır. Kıyı-bataklik florası da tatlı ve tuzlu su habitatları göz önüne alınarak iki alt gruba ayrılmıştır.

Su içi bitki toplulukları, su yüzeyinde veya su içinde yaşayan sucul bitkilerden oluşur. Bu bitkiler içersinde *Trapa natans* ve *Salvinia natans* Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabında “Zarar Görebilir VU” kategorisinde yer almaktadır. Kıyı-bataklik florası akarsu, göl ve batakliklarda su derinliği fazla olmayan yerlerdeki vejetasyonu oluşturur. Bu bitkiler iyi gelişmiş kök sistemlerine sahiptir bu nedenle örtüşleri genellikle çok yüksektir. Kıyı bataklik florası su içi florasına göre hem daha zengin hem de ilginçtir. Tuzcul batakliklarda endemik olan *Verbascum pyroliforme*, *Gladiolus halophilus*, *Onosma halophila* gibi bitkiler de yayılış gösterir.

Sulak alanlarda bulunan bazı flora türleri

Su içi bitkiler

Ceratophyllum demersum
Nuphar lutea
Ranunculus rionii
Zannichelia palustris
Potamogeton perfoliatus
Salvinia natans
Najas marina
Butomus umbellatus

Ceratophyllum submersum
Myriophyllum spicatum
Ranunculus saniculifolius
Vallisneria spiralis
Potamogeton panormitanus
Lemna minor
Lemna gibba
Utricularia australis

Nymphaea alba
Myriophyllum verticillatum
Rorippa amphibi,
Potamogeton crispus
Trapa natans
Lemna trisulca
Schoenoplectus littoralis

Kıyı-bataklık bitkileri

<i>Phragmites australis</i>	<i>Thypha domingensis</i>	<i>Thypha latifolia</i>
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	<i>Schoenoplectus littoralis</i>	<i>Schoenoplectus lacustris</i>
<i>Sparganium erectum</i>	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	<i>Alisma lanceolatum</i>
<i>Carex distans</i>	<i>Cladium mariscus</i>	<i>Cyperus longus</i>
<i>Lythrum salicaria</i>	<i>Paspalum paspalodes</i>	<i>Eleocharis palustris</i>
<i>Eleocharis mitracarpa</i>	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	<i>Polygonum lapathifolium</i>
<i>Butomus umbellatus</i>	<i>Juncus gerardii</i>	<i>Juncus subulatus</i>
<i>Juncus littoralis</i>	<i>Juncus heldreichianus</i>	<i>Juncus maritimus</i>
<i>Mentha aquatica</i>	<i>Gratiola officinalis</i>	<i>Orchis palustris</i>

Tuzcul sulak alan bitkileri

<i>Halimione portulacoides</i>	<i>Limonium gmelinii</i>	<i>Aster tripolium</i>
<i>Inula crithmoides</i>	<i>Salicornia europaea</i>	<i>Thalictrum lucidum</i>
<i>Aeluropus littoralis</i>	<i>Plantago maritima</i>	<i>Atriplex hastata</i>
<i>Schoenus nigricans</i>	<i>Bolboschoenus maritimus</i>	<i>Scirpoides holoschoenus</i>
<i>Cladium mariscus</i>	<i>Samolus valerandi</i>	<i>Calystegia sepium</i>
<i>Juncus maritimus</i>		

İç Su Biyolojik Çeşitliliğini(BÇ) Tehdit Eden Faktörler

İç su ekosistemlerinde görülen biyolojik çeşitlilik kayıplarının altı temel nedeni bulunmaktadır. Bunlar; yabancı türlerin girişi, aşırı veya yasa dışı avcılık, kirlilik, habitat tahribi, turizm baskısı ve su rejimine yapılan müdahaleler şeklinde sıralanabilir.

Su rejimini etkileyen ekonomik gelişme politikaları ile biyolojik çeşitliliği koruma politikaları arasında çelişkiler mevcuttur. Bu tür alanlarda kamu yararına yapılacak olan yatırımlarda, ekosistemde olumsuz değişimleri ortaya koyacak ileriye dönük modelleme çalışmaları yapılmasına ihtiyaç vardır.

Tarımsal ürünlerde verimi artırmak için kullanılan gübre ve ilaç gibi girdilerin aşırı kullanımı ile evsel ve endüstriyel atıklar iç suların kirlenmesine, besin zincirinde değişiklikler meydana gelmesine ve su kalitesinin bozulmasına neden olmaktadır.

İç sulara bilinçli veya bilinçsiz olarak ekonomik amaçlı bırakılan balık ve benzeri yabancı türler ülkenin doğal iç su biyolojik çeşitliliğinde geri kazanılamayacak değişimlere neden olmaktadır. Örneğin, Beyşehir ve Eğirdir göllerine bırakılan sudak türü, yerli Phoxinellus egridiri ve P. Handlirschi türlerinin neslinin tükenmesine neden olmuştur.

Etkileri giderek daha fazla hissedilen küresel ısınma sonucu meydana gelen iklimsel değişiklikler ve buna bağlı su kaynaklarının kullanımı ve yönetiminde yapılacak yeni uygulamalar (örneğin fazla taban suyu kullanımı, tatlı su kaynaklarının içme ve sulama amaçlı daha çok kullanılması gibi) birçok iç su ekosistemlerinin sürdürülebilirliğini gelecekte daha fazla tehdit edecektir.

İç Su Biyolojik Çeşitliliğinin Korunmasına Yönelik Boşluklar ve İhtiyaçlar

Türkiye’de uluslararası öneme sahip 135 sulak alan tespit edilmiştir (www.cevreorman.gov.tr). Bu alanlar farklı ekolojik ve hidro-jeolojik özelliklere sahip olmasından dolayı her bir alan için veri derleme ve envanter çalışmaları ile verilerin güncellenmesi çalışmaları devam etmektedir. Bu güne kadar iç su biyolojik çeşitliliğiyle ilgili çalışmaların sayısı 1000’in üzerindedir. Ancak, yüksek rakımlı göller ve akarsularda balık türleri dışında yeterli envanter çalışması yapılmamıştır.

Türkiye iç su kaynaklarının ileriye dönük hangi amaçlarla kullanılması gerektiği dikkate alınarak detaylı bir envanter, kalite belirleme, amaca yönelik taşıma kapasitesi belirleme, haritalama ve boşluk analizi gibi çalışmaların acil olarak yapılması gerekmektedir.

İç su biyolojik çeşitliliğin korunması, kullanımı, planlanması, yönetimi ve izlenmesi için entegre kara ve boşaltma havzası yönetimi yaklaşımları için bazı çalışmalar benimsenmiştir. Bu konuyla ilgili bazı pilot projeler, başlatılmış olup; Konya Kapalı Havzası Beyşehir Gölü, Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi, Göksu Deltası ve Sultan Sazlığı yönetim planı projeleri çalışmaları örnek olarak verilebilir. Ancak bu tür çalışmaların diğer sulak alan ekosistemlerinde de yaygınlaştırılması gereklidir.

DSİ tarafından yapılan planlama çalışmaları ve uygulamaları, havza bazında “iç su ekosistemlerinin korunması ve kullanım planlaması havza yönetim yaklaşımları”na uygun olmakla birlikte kriter ve göstergeler henüz tanımlanamamıştır.

UBSEP- İç Su Biyolojik Çeşitliliği (BÇ) için Öncelikli Hedefler

Üniversiteler, Kamu Kurumları ve STK’dan 100’den fazla konularında uzman katılımcının sistematik bir katılımcı süreçte alınan katkıları ve uzman danışmanların desteği ile yapılan çalışmalar sonunda değerlendirmeye alınan çok sayıda hedef arasından aşağıdaki 8 stratejik hedef iç su biyolojik çeşitliliğini (BÇ) korumak ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak konuları için öne çıkmıştır.

Tablo 1. İç Su Biyolojik Çeşitliliğinin korunması için Öncelikli Hedefler

Hedef Kodu	Hedef tanımı
BÇH026	Biyolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımını destekleyen ve kaynak kullanımının biyolojik çeşitlilik üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldıran ya da en aza indiren yöntem ve teknolojilerin geliştirilmesi
BÇH038	Doğal kontrol sistemlerinin korunması ve gösterge türlerin belirlenmesi için, genlerin, popülasyonların, türlerin ve ekosistemlerin envanterinin çıkarılması ve değerlendirilmesi
BÇH056	Ekosistemlerde, türlerde ve genetik çeşitlilikte ortaya çıkan değişiklikleri saptamak ve izlemek amacıyla, hızlı değerlendirme işlemleri ve biyolojik çeşitlilik göstergeleri de göz önünde bulundurularak, maliyet-etkili biyolojik çeşitlilik envanter-izleme yöntem ve programlarının geliştirilmesi

BÇH064	Geçerli bilgi, yöntem ve teknolojiler hakkında bilgilendirilmek amacıyla, politika belirleyicilere, arazi sahiplerine, işleticilere, kaynak yöneticilerine ve biyolojik kaynakların yönetimi, geliştirilmesi ve kullanımıyla ilgili diğer kişilere yönelik eğitim ve bilgilendirme programlarının geliştirilmesi ve uygulanması
BÇH069	Hassas, tehdit ve tehlike altında olan türlere ve ekosistemlere, kritik habitatlara, üzerinde çok az çalışma yapılmış sınıflandırma gruplarına, ekonomik değere sahip sınıflandırma gruplarına, yüksek düzeyde çeşitliliği olan alanlara, kırsal ve kentsel kalkınma ile insan kaynaklı zararların en çok görüldüğü bölgelere öncelik verilerek, özel koruma tedbirleri geliştirilmesi
BÇH104	Risk altındaki türlerin ekolojik gereksinimlerinin saptanması; uygulanabilir ve gerekli olduğunda, tehlike altında ya da tehdit altında olarak tanımlanmış türler için iyileştirme programları geliştirilmesi, uygulanması ve başarısının değerlendirilmesi
BÇH130	Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Stratejisi, tarımsal stratejiler ya da ulusal kalkınma planları gibi diğer ilgili ulusal girişimlerin uygulanma süreçleri arasındaki bağlantıların ve eşgüdümün sağlanması
BÇH135	Uygulanabilir ve gerekli olduğunda, ekosistemlerin bölünmesi sonucu izole olmuş türler ya da popülasyonların; bölünmüş ekosistemler arasında koridor habitatlar oluşturularak yeniden ilişkilendirilmesi ve korunması

*** Yukarıdaki sıra Hedeflerin öncelik sırasını göstermemektedir.**

Öne çıkan hedefler ağırlıklı olarak; İzleme ve Göstergeler ile Koruma ve Sürdürülebilir Kullanım kesişen alanlarına odaklanmış hedeflerdir.

Hedeflerin öngörülen zamanlamalarına bakıldığında, envanter ve izleme ile özel koruma tedbirlerini içeren 2 hedefin (BÇH056, BÇH069) süreklilik gerektirdiği; eğitim ve bilgilendirme programlarının uygulanmasını içeren hedefin (BÇH064) 10 yıl süre gerektireceği ve tamamlanmasının 2017'lere kadar uzanacağı; diğer beş hedefin 2-6 yıllık zaman dilimlerinde gerçekleştirilebileceği ve 2015 yılı gibi orta vadede tamamlanabileceği görülmektedir.

UBSEP-İç Su Biyolojik Çeşitliliğini(BÇ) Koruma: Boşluklarla İlgili Sentez

Tablo 2'de iç su biyolojik çeşitliliğini (BÇ) etkin koruyabilmek ve sürdürülebilir kullanabilmek için öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesi yolunda giderilmesi gereken boşluklar özetlenmiştir.

İnsan kaynakları ile ilgili olarak, biyolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımını destekleyen ve kaynak kullanımının biyolojik çeşitlilik üzerindeki olumsuz etkilerini azaltan yöntem ve teknolojilerin geliştirilmesi, eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının bir program dahilinde yürütülmesi ve özel koruma tedbirlerinin uygulanması için uygun teknik donanım ve birikime sahip personel sayısının yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Mali kaynaklar konusunda, sulama sistemlerinde etkin yöntemlerin yaygınlaştırılması ve arıtma tesislerinin giderlerinin karşılanması konularında mali kaynak ihtiyacı öne çıkmaktadır. Mali kaynak ihtiyacı olan bu alanlarda ekonomik teşviklerin uygulanmasını sağlayıcı mevzuat boşluklarının giderilmesi önerilmiştir.

Kurumsal yapıda görülen eksiklikler ise yerel düzeyde izleme birimlerinin bulunmaması ve kurumlar arası eşgüdüm mekanizmasının yetersiz olduğu yönündedir.

Tablo 2: Hedeflerin gerçekleştirilmesi için giderilmesi gereken boşluklar

	İNSAN KAYNAKLARI				MALİ KAYNAKLAR				ALTYAPI				MEVZUAT				KURUMLAR									
	PERSONEL YETERSİZLİĞİ	KALİTE EĞİTİM EKSİKLİĞİ	BİLİNÇ EKSİKLİĞİ	İSTİHDAM POLİTİKALARI	İŞLETME GİDERLERİ	YATIRIM GİDERLERİ	GENEL BÜTÇE	KAYNAKLARIN ETKİN KULLANILMAMASI	YÜKSEK MALİYETLER	YETERSİZ AR-GE FONLARI	BİLİŞİM ALTYAPISI	VERİ BANKALARI	LABORATUARLAR, SARF MALZEMELERİ, EKİPMANLAR	LOJİSTİK DESTEK VE ALTYAPI	ARAZİ EKİPMANLARI	UZAKTAN ALGILAMA - CBS	PERSONEL REJİMİ	İHALE KANUNU	YASAL EKSİKLİKLER VE UYUMSUZLUKLAR	YASALARIN UYGULANMA EKSİKLİKLERİ	İŞBİRLİĞİ	İLETİŞİM	EŞGÜDÜM	YENİ KURUM	GÖREV TANIMI	KAPASİTE YETERSİZLİĞİ
BÇH026	✓								✓							✓										
BÇH038	✓				✓	✓	✓			✓								✓							✓	
BÇH056																								✓		
BÇH064													✓													
BÇH069	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓			✓	✓		✓	✓	
BÇH104	✓	✓					✓					✓						✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	
BÇH130																		✓	✓				✓	✓	✓	✓
BÇH135																		✓	✓							✓

UBSEP 2007 Hedefleri İle BÇ Sözleşmesi İç Su Biyolojik Çeşitliliği İş Programının Karşılaştırılması

Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi kapsamında iç su biyolojik çeşitliliği iş programı ilk kez 1998 yılında yapılan IV. Taraflar Toplantısında kabul edilmiştir. İş programı 2004 yılında yapılan VII. Taraflar Toplantısında yenilenmiştir. İş programı üç ayrı program elementi altında hedefler, amaçlar ve faaliyetlerden oluşmaktadır. Koruma, sürdürülebilir kullanım ve yarar paylaşımı başlığı altındaki 1. Program elementinin hedefleri su kaynakları ve nehir havzalarının yönetimi ile ilgili sektörlere biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımı amaçlarının entegre edilmesi, kapsamlı, yeterli ve temsili iç su korunan alanları sisteminin oluşturulması ve idamesi, iç su biyolojik çeşitliliğinin koruma statüsünün güçlendirilmesi ve yabancı türlerle mücadele edilmesidir. Kurumsal ve sosyo-ekonomik çevre başlığı altındaki 2. program elementinin hedefleri mevcut programlara ve mevzuata iç su biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir kullanımının entegre edilmesi, teknolojinin ve yenilikçi yaklaşımların desteklenmesi, iç su biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir kullanımına yönelik teşvik ve değerlendirme tedbirlerinin sağlanması, iletişim, eğitim ve halk bilinci iş programının uygulanması ve katılımın desteklenmesidir. Bilgi, değerlendirme ve izleme başlığı altındaki 3. program elementinin hedefleri iç su ekosistemleri ve üzerindeki tehditler hakkında anlayışın geliştirilmesi, iç su ekosistemleri üzerinde olumsuz etkisi olabilecek proje ve eylemlerin kültürel, çevresel ve sosyo-ekonomik etki değerlendirmesinin yapılması, izlemeye ilişkin uygun düzenlemelerin başlatılması ve idame ettirilmesidir.

Sözleşmenin iş programları, Taraf ülkelerin ulusal biyolojik çeşitlilik ve sürdürülebilir kalkınma stratejileri ve eylem planları kapsamında ulusal şartlar ve önceliklere göre kendilerine uyarlamaları beklenen kapsamlı ve entegre faaliyetler çerçevesidir. UBSEP'in güncelleştirilmesi sürecinde bu uyarlamanın yapılmasına da olanak sağlanmıştır. UBSEP Hedefleri ile BÇ Sözleşmesi iç su biyolojik çeşitliliği iş programı karşılaştırıldığında, iç su BÇ ile ilgili olarak öne çıkan BÇ hedeflerinin iç su biyolojik çeşitliliği iş program elemanlarının bazı faaliyet alanları ile örtüştüğü görülmektedir.

BÇ Sözleşmesinin Program Elemanları altındaki birçok faaliyet alanı için uygun BÇ hedeflerinin olmaması, bu program elemanları altında bulunan yapılması gerekli faaliyetlerinin büyük bir bölümünün tamamlandığını ya da Türkiye için uygulanabilir olmadığını göstermektedir.

(Hedef tanımları için Bkz. Tablo 1).

- Program Elemanı 1 : Koruma, Sürdürülebilir Kullanım ve Yarar Paylaşımı
 - Amaç 1.2: Entegre su boşaltım havzası / su toplama havzası / akarsu havzası yönetimi çerçevesi dahilinde, kapsamlı, uygun ve temsili korunan iç su ekosistemleri tesis etmek ve muhafaza etmek (BÇH069).
 - Amaç 1.3: Bozulmuş ekosistemlerin rehabilitasyonu ve restorasyonu ve tehlike altındaki türlerin kurtarılması yoluyla iç su biyolojik çeşitliliğinin koruma durumunu geliştirmek (BÇH104, BÇH135).
- Program Elemanı 2. Kurumsal ve Sosyo-ekonomik Elverişli Çevre
 - Amaç 2.1: İç su ekosistemlerinin biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir kullanımının ilgili sektörel ve sektörler arası planlar, programlar, politikalar ve yasalara entegrasyonunu desteklemek (BÇH130).
 - Amaç 2.2: Teknoloji transferi ve işbirliği konusundaki yedinci toplantısında Taraflar Konferansının aldığı kararları da hesaba katarak, iç su biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir kullanımı ve su kaynakları yönetimine ilişkin düşük maliyetli, uygun teknolojilerin, yapısal olmayan ve yenilikçi yaklaşımların geliştirilmesi, uygulanması ve transferinin cesaretlendirilmesi (BÇH026).
 - Amaç 2.5: Ulusal kanunlar ve uygulanabilir uluslararası yükümlülüklerle uyumlu olarak iç su biyolojik çeşitliliğinin korunması ve sürdürülebilir kullanımı konusunda yerli ve yerel toplulukların ve ilgili paydaşların etkin katılımını desteklemek (BÇH064).
- Program Elemanı 3: Bilgi, Değerlendirme Ve İzleme
 - Amaç 3.2: Bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde uygulanan envanterlere, hızlı ve diğer değerlendirmelere dayalı olarak, iç su ekosistemlerine yönelik tehditlerin anlayışının ve bu tehditlere yönelik iç su ekosistemlerinin farklı tiplerine karşı yanıtın geliştirilmesi (BÇH056)
 - Amaç 3.4: İç su biyolojik çeşitliliğinin durumu ve eğilimindeki değişiklikleri tespit edecek şekilde uygun izleme düzenlemelerini uygulamak ve sürdürmek (BÇH038).